

Zarządzenie Nr 23/2024

DYREKTORA

Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

z dnia 9. sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich

Na podstawie art. 22b i art. 22c ustawy z dnia z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560) zarządza się, co następuje:

§1

1. Wprowadza się do stosowania na terenie Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie oraz w innych jednostkach współpracujących z Filharmonią Podkarpacką im Artura Malawskiego w Rzeszowie, w których pracownicy mają kontakt z małoletnimi „Standardy Ochrony Małoletnich w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie” w wersji pełnej, zwane dalej "Standardami", stanowiące **Załącznik nr 1** do niniejszego Zarządzenia.
2. Wprowadza się do stosowania na terenie Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie oraz w innych jednostkach współpracujących z Filharmonią Podkarpacką im Artura Malawskiego w Rzeszowie „Standardy Ochrony Małoletnich w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie” w wersji skróconej, adresowanej do małoletnich, stanowiące **Załącznik nr 2** do niniejszego Zarządzenia.

§2

1. Standardy w wersji pełnej oraz w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich zamieszcza się na stronie internetowej Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie oraz udostępnia się do wglądu w sekretariacie Filharmonii - w formie drukowanej.
2. W siedzibie Filharmonii Podkarpackiej - na tablicy ogłoszeń zamieszcza się informację (komunikat), iż obowiązujące w Filharmonii Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej i w wersji skróconej, są dostępne do wglądu w formie drukowanej w Sekretariacie.

§3

1. Zobowiązuje się pracownicy Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie do zapoznania się treścią Standardów oraz do ich stosowania.
2. Zapoznanie się ze Standardami pracownicy potwierdzają poprzez pisemne oświadczenie.
3. Do stosowania Standardów są również zobowiązane osoby i podmioty współpracujące z Filharmonią Podkarpacką im. Artura Malawskiego w Rzeszowie.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 23/2024
Dyrektora Filharmonii Podkarpackiej
im. Artura Malawskiego w Rzeszowie
z dnia 9. sierpnia 2024 r.**

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
W FILHARMONII PODKARPACKIEJ
IM. ARTURA MALAWSKIEGO W RZESZOWIE**

**Rozdział 1
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§1

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie zwane dalej „Standardami” określają:

- a) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu);
- b) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Filharmonii lub Organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- c) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- d) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”;
- e) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- f) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Filharmonii lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- g) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- h) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;

i) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

2. Ponadto Standardy określają:

- a) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- b) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- c) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- d) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2

Ilekcroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. Filharmonii – należy rozumieć przez to Filharmonię Podkarpacką im. Artura Malawskiego w Rzeszowie;

2. Dziecku, małoletnim, uczestniku – należy rozumieć osoby do ukończenia 18 roku życia, którzy są uczestnikami wydarzeń organizowanych przez Filharmonię i Organizatorów zewnętrznych, przy czym czytając niniejszy akt należy uwzględnić w odniesieniu do ww. osób również klasyfikację prawną, zgodnie z którą:

- a) w zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania demoralizacji, osoba która nie ukończyła 18 lat określana jest jako osoba nieletnia,
- b) w zakresie postępowania o czyny karalne małoletni jest to osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, a przed ukończeniem lat 17,
- c) w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych małoletnim jest osoba, względem której takie środki zostały orzeczone (choćby ukończyła ona 18 lat), nie dłużej jednak niż do osiągnięcia wieku 21 lat.

3. Wolontariuszu - należy przez to rozumieć wyłącznie osobę w wieku powyżej 13 roku życia, przy czym umowę z wolontariuszem w wieku poniżej 18 roku życia zawiera się za uprzednią zgodą jego rodzica;

4. Opiekunie prawnym – rozumie się przez to rodziców oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, a także osoby przez nich upoważnione;

5. Personelu – należy rozumieć przez to wszystkie osoby zatrudnione w Filharmonii na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, praktykantów, stażystów,

wolontariuszy oraz pracowników podmiotów świadczących na rzecz Filharmonii usługi w zakresie ochrony obiektu i utrzymania czystości;

6. Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Filharmonii;

7. Organizatorze - rozumie się przez to innych niż Filharmonia organizatorów w zakresie działalności kulturalnej, w tym związanej z edukacją, wypoczynkiem lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi;

8. Zgodzie opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;

9. Krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu Filharmonii lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechywanie;

10. Danych osobowych małoletniego - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.;

11. Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;

12. Osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczestników na terenie Filharmonii.

Rozdział 2

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW (PERSONELU)

§3

1. Dyrektor, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z edukacją, wypoczynkiem, opieką nad małoletnimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.

2. Dyrektor uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej

kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji.

3. Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta.

4. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Dyrektor drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.

5. Jeśli dla osoby do innej działalności, o której mowa w ust. 1 nie tworzy się pracowniczej teczki akt osobowych, wydruk z systemu teleinformatycznego zamieszcza się w utworzonej do tego celu odrębnej dokumentacji.

6. Dyrektor od kandydata na pracownika pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.

7. Jeżeli kandydat na pracownika posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariatu związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.

8. Dyrektor pobiera od kandydata na pracownika oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których kandydat zamieszkiwał w ostatnich 20 latach. Kandydat składa takie oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej.

9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego

uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

11. Wzory oświadczeń dotyczących obywatelstwa / obywatelstw oraz zamieszkiwania w ciągu 20 lat oraz oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych określa załącznik 1 do niniejszych Standardów.

12. W sytuacji podejmowania przez Filharmonię współpracy z organizatorem w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, realizacją zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi to na organizatorze ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu) poprzez zastosowanie procedur określonych w ust.1 – 12.

13. Organizator zastosowanie bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu) poprzez zastosowanie procedur określonych w ust. 1–12 potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem przedłożonym dyrektorowi Filharmonii.

14. Za realizację obowiązków, o których mowa w ust. 1-14 odpowiada dyrektor, który może upoważnić do tego innego pracownika, o którym mowa w **Załączniku nr 8** do niniejszego dokumentu.

Rozdział 3

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM FILHARMONII, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH

§ 4

1. Małoletni mają prawo do bycia traktowanymi przez personel z jednakową troską.

2. Personel obowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

3. Personel obowiązany jest do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

4. Nie może być ze strony personelu tolerancji wobec jakichkolwiek zachowań, które mogą zostać odczytane jako krzywdzenie małoletniego, w tym znęcanie się lub dokuczanie, zarówno ze strony dorosłych jak i samych małoletnich.

§ 5

Personel i organizatorzy:

a) równo traktują każdego małoletniego bez względu na jego pochodzenie, wygląd, przekonania, wyznanie, kolor skóry;

b) w komunikacji z małoletnim zachowują szacunek i cierpliwość oraz używają języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju małoletniego.

c) są zobowiązani do wykazywania szacunku i troski dla nietykalności cielesnej, intymności i prywatności małoletniego.

§ 6

1. Niedozwolone są następujące zachowania personelu i organizatorów wobec małoletnich:

a) wszelkie zachowania, które mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego;

b) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają;

c) niestosowny kontakt fizyczny z małoletnim, naruszający godność, nietykalność cielesną, intymność i prywatność małoletniego; dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa (w sytuacji zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi np. pożar, niebezpieczne zachowania osób trzecich), działaniem z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzielaniem pierwszej pomocy) lub ewentualną potrzebą uspokojenia dziecka.

2. Nie do zaakceptowania jest werbalne i niewerbalne naruszanie dobra małoletnich przez personel lub organizatora; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag czy wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej.
3. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, środków odurzających (w tym narkotyków) lub tolerowanie ich używania.
4. Personel nie kontaktuje się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, prywatne profile w mediach społecznościowych);
5. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy), przy czym powinny one być ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych.
6. Nie jest dozwolone ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec małoletnich.
7. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także udostępnianie wizerunku małoletniego osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Filharmonii, na podstawie zgody udzielonej opiekunów prawnych.

§ 7

Nieprzestrzeżenie zasad postępowania traktowane jest jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku pracy włącznie.

Rozdział 4

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

§ 8

Krzywdzeniem jest:

1. Przemoc fizyczna – czyli celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany

cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;

2. Przemoc emocjonalna/psychiczna – czyli powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;

3. Przemoc seksualna – czyli angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, w tym wykorzystywanie seksualne, które odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas;

4. Przemoc rówieśnicza (agresja rówieśnicza, bullying): występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych i mediów społecznościowych. Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny, wykorzystanie seksualne – dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika, przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią.

5. Zaniedbywanie – czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

1. Personel w swojej pracy kieruje się przepisami prawa i działa na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

2. Każda informacja dotycząca krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana.

§ 10

1. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przedstawia tabela:

	Interwencja karna	Niebieska Karta
przesłanki	podejrzenie popełnienia przestępstwa	przemoc domowa
forma interwencji	zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	wypełnianie formularza „Niebieska Karta – A”
właściwy organ /podmiot/ adresat zgłoszenia	policja, prokuratura	Miejski zespół interdyscyplinarny
stosowane przepisy	Kodeks karny, Kodeks postępowania karnego	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej

2. Interwencja karna jest podejmowana w sytuacji podejrzenia popełnienia na szkodę małoletniego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

3. Interwencja Niebieska Karta jest podejmowana w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej, przez którą należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej.

4. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:

- ujawnienie przez dziecko krzywdzenia;

- ujawnienie przez dziecko przemocy domowej;

- informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem krzywdzenia małoletniego;

- analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka;

5. Ujawnienie przez małoletniego krzywdzenia czy przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje on pracownika o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form krzywdzenia.

§ 11

1. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez:

- 1) personel;
- 2) inne osoby trzecie;
- 3) opiekuna prawnego;
- 4) inne dziecko - krzywdzenie rówieśnicze.

§ 12

KRZYWDZENIE ZE STRONY CZŁONKA PERSONELU

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka personelu, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

2. Dyrektor przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności jego opiekunami prawnymi.

3. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji, której wzór określa **Załącznik nr 2**.

4. Dyrektor organizuje spotkanie/spotkania z opiekunami prawnymi dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

5. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa **Załącznik nr 3**.

6. W przypadku gdy członek personelu dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, dyrektor bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności

ma obowiązek wysłuchać członka personelu podejrzewanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji, której wzór określa **Załącznik nr 2**.

7. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.

8. Jeżeli członek personelu, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez Filharmonię lecz przez podmiot inny (organizatora), wówczas należy zawiadomić ten podmiot i zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren Filharmonii, a w razie konieczności rozwiązać umowę z tym podmiotem.

§ 13

KRZYWDZENIE PRZEZ INNE OSOBY TRZECIE

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) dyrektor przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności jego opiekunami.

2. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji - **Załącznik nr 2**.

3. Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami prawnymi dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia zawarto w **Załączniku nr 3**.

5. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami prawnymi wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, dyrektor sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa **Załącznik nr 4** i kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

§ 14

KRZYWDZENIE ZE STRONY OPIEKUNÓW PRAWNYCH

1. W przypadku gdy ujawniono lub zgłoszono krzywdzenie dziecka przez opiekunów prawnych, dyrektor przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu.
2. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, a także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji - **Załącznik nr 2**.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury - **Załącznik nr 3**.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun prawny dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (opiekun prawny krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, dyrektor powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w ustępach poprzedzających.

§ 15

KRZYWDZENIE RÓWIEŚNICZE

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w Filharmonii (np. na zajęciach dla grup zorganizowanych, warsztatach) członek personelu Filharmonii przekazuje informację dyrektorowi, a ten przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz z jego opiekunami (w przypadku grup zorganizowanych) i opiekunami prawnymi, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami (w przypadku grup zorganizowanych) i opiekunami prawnymi.
2. Ponadto dyrektor przeprowadza rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.

3. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji - **Załącznik nr 2**.

4. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne Kartę interwencji **Załącznik nr 2**.

5. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez osoby trzecie lub opiekunów prawnych. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury odpowiednio z §13 - §14.

6. Dyrektor organizuje spotkanie/nia z opiekunami prawnymi dziecka, krzywdzonego i krzywdzącego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły) oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym w instytucjach do tego powołanych.

§16

Określa się zasady interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia związanego z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia małoletniego zdefiniowaną jako interwencja nagła:

1. jeżeli członek personelu w trakcie wykonywania obowiązków służbowych poweźmie informacje o bezpośrednim zagrożeniu życia lub/i zdrowia dziecka jest obowiązany natychmiast podjąć interwencję (interwencja nagła);

2. interwencja nagła polega na natychmiastowym powiadomieniu telefonicznym oraz przesłaniu e-mailem zawiadomienia o bezpośrednim zagrożeniu życia i zdrowia dziecka do odpowiedniej jednostki Policji;

3. w zawiadomieniu telefonicznym i przesyłanym e-mailem członek personelu powinien podać wszystkie informacje, jakie uzyskał odnośnie małoletniego (imię, nazwisko, adres, miejsce, w którym się znajduje), opisać rodzaj zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej - podać dokładną godzinę połączenia, czas trwania połączenia oraz numer, z którego dzwoniło dziecko lub inna osoba;

4. jeśli członkowi personelu znane jest miejsce, w którym dziecko aktualnie przebywa, pracownik wysyła e-mail do dyżurnego Komendy Policji właściwej dla tego miejsca;

5. jeżeli członek personelu nie posiada informacji o miejscu, w którym dziecko aktualnie przebywa, w zawiadomieniu należy podać wszystkie istotne informacje dotyczące sytuacji zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej: dokładną godzinę nawiązania połączenia oraz dokładny czas trwania połączenia, a także opis kontaktu z osobą dzwoniącą i treść;
6. zawiadomienie wysyłane e-mailem podpisuje pracownik podejmujący interwencję;
7. pracownik podejmuje interwencję nagłą bez konsultacji. Jeżeli jednak sytuacja na to pozwala, należy skonsultować się przed podjęciem interwencji nagłej z dyrektorem lub z innym pracownikiem;
8. zawiadomienie wysłane e-mailem należy przesłać pocztą na adres właściwej komendy Policji najpóźniej następnego dnia roboczego po dokonaniu interwencji.

§17

1. Po podjęciu interwencji nagłej członek personelu ma obowiązek przekazania ustnej informacji dyrektorowi, a następnie jest zobowiązany do sporządzenia karty interwencji (załącznik nr 2).
2. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
4. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

§18

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998.
2. Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji - **Załącznik nr 2.**

§19

1. Fakt ujawnienia możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego lub

krzywdzenia małoletniego nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony członka personelu i bezwzględnie wymaga zareagowania.

2. Członkowie personelu i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 5

PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADAMIANIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO ORAZ W PRZYPADKU INSTYTUCJI, KTÓRE POSIADAJĄ TAKIE UPRAWNIENIA, OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WSZCZYNIANIE PROCEDURY „NIEBIESKA KARTA”

§20

1. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, dyrektor informuje właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie - **Załącznik nr 3**.

2. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas dyrektor informuje właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§21

1. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor niezwłocznie sporządza zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury oraz podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Wzór zawiadomienia określa **Załącznik nr 3**.

2. W przypadku, gdy dobro małoletniego jest zagrożone - osobą odpowiedzialną za zawiadamianie sądu opiekuńczego poprzez złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa **Załącznik nr 4** jest dyrektor.

§22

1. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się na podstawie procedury „Niebieskiej Karty”.
2. W sytuacji uzyskania przez członka personelu informacji o przemocy domowej, osobą odpowiedzialną za złożenie wniosku do Zespołu Interdyscyplinarnego o wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” jest dyrektor.

Rozdział 6

ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW, ZASADY PRZYGOTOWANIA TEGO PERSONELU DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI

§23

1. Dyrektor powołuje osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich w Filharmonii, o której mowa w **Załączniku nr 8** do niniejszego dokumentu i określa zakres jej obowiązków związanych z Ochroną Małoletnich.
2. Dyrektor odpowiada za przygotowanie merytoryczne pracowników do stosowania Standardów, w tym za organizację spotkań szkoleniowych w zakresie ich stosowania przy czym organizację i/lub prowadzenie szkoleń dyrektor może powierzyć osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Personel Filharmonii jest zobowiązany zapoznać się ze Standardami Ochrony Małoletnich i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w Oświadczeniu stanowiącym **Załącznik nr 7** do niniejszego dokumentu.

Rozdział 7

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§24

1. W Filharmonii obowiązują Standardy ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.
2. Standardy w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich zamieszcza się na stronie internetowej Filharmonii oraz udostępnia się każdemu zainteresowanemu do wglądu w Sekretariacie Filharmonii.
3. W siedzibie Filharmonii, na tablicy ogłoszeń zamieszcza się informację/ komunikat, iż obowiązujące w Filharmonii Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich są dostępne do wglądu w Sekretariacie Filharmonii.
4. Opiekunowie prawni małoletnich oraz opiekunowie grup zorganizowanych przy zapisie dziecka/dzieci na zajęcia są każdorazowo informowani o obowiązujących w Filharmonii Standardach i możliwością zapoznania się z nimi w sposób określony w niniejszym paragrafie.

Rozdział 8

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU I UDZIELENIE MU WSPARCIA

§25

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest dyrektor lub wyznaczona osoba, o której mowa w **Załączniku nr 8**.
2. Osobami odpowiedzialnymi za udzielenie małoletniemu wsparcia w sytuacji krzywdzenia jest każdy członek personelu w sytuacjach niecierpiących zwłoki.
3. W przypadku uzyskania informacji lub zauważenia przez członka personelu, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek udzielenia pomocy a następnie sporządzenia notatki służbowej i zgłoszenia tego faktu dyrektorowi.
4. Każde uzasadnione podejrzenie jest podstawą do podjęcia kolejnych działań.

5. Pracownik ma obowiązek podjęcia i zgłoszenia zawsze w przypadku:
- podejrzenia krzywdzenia dziecka na podstawie jego obserwacji;
 - gdy dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
 - gdy inna osoba (dorosła lub dziecko) zgłosiła fakt krzywdzenia dziecka.
6. W przypadku, gdy osobą krzywdzącą jest członek personelu, Karta interwencji zostaje sporządzona przez dyrektora, który przeprowadza czynności wyjaśniające i podejmuje działania dyscyplinujące.
7. Dyrektor wzywa opiekunów prawnych małoletniego, co do którego powziął informacje o możliwości krzywdzenia i informuje ich o sytuacji dziecka.
8. W sytuacjach szczególnych dyrektor może powołać zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi osoby mogące mieć wiedzę o sytuacji dziecka oraz mają możliwości wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa dziecku.
9. W skład zespołu mogą także wchodzić osoby spoza Filharmonii, które mogą pomóc dziecku.
10. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, który powinien zawierać wskazania dotyczące:
- a) działań, jakie Filharmonia zapewnia dziecku w celu poczucia bezpieczeństwa;
 - b) wsparcia, jakie zaoferuje dziecku;
 - c) ewentualne skierowanie rodziców dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku lub przekazanie informacji o takich miejscach, jeżeli istnieje taka potrzeba.
11. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez dyrektora opiekunom prawnym.

Rozdział 9

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

§26

1. Na dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego składają się:

- a) karta interwencji dot. danego zdarzenia – sporządzona zgodnie ze wzorem określonym w **Załączniku nr 2** do niniejszych standardów;
- b) notatki służbowe sporządzane przez pracowników na okoliczność danego zdarzenia;
- c) kopia wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w **Załączniku nr 3** do niniejszych standardów;
- d) kopia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w **Załączniku nr 4**;
- e) kopia wniosku „Niebieskie Karty” sporządzanego do Zespołu Interdyscyplinarnego;
- f) rejestr prowadzonych interwencji stanowiący **Załącznik nr 5** do Standardów;
- g) ankiety monitorujące poziom realizacji Standardów - **Załącznik nr 6**.

2. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, dokumentacja dotycząca interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka jest przechowywana w sekretariacie Filharmonii i jest udostępniana wyłącznie za zgodą dyrektora.

Rozdział 10

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

§27

1. Określa się poniższe zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- a) uczestnicy wydarzeń organizowanych w Filharmonii akceptują i szanują siebie nawzajem, uznając prawo innych uczestników do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność;
- b) uczestnicy zajęć są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych pozostałych uczestników, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości;
- c) uczestnicy zajęć nie mają prawa stosować wobec innych uczestników oraz innych osób jakiegokolwiek agresji, przemocy słownej, fizycznej i psychicznej - z jakiegokolwiek powodu i jakichkolwiek okolicznościach.

2. W relacjach między małoletnimi do zachowań niedozwolonych, mających na celu spowodowanie bólu i cierpienia zarówno fizycznego, jak i psychicznego u drugiej osoby, należą m.in.:

- agresja fizyczna, która obejmuje: bójki pomiędzy małoletnimi, uderzanie, kopanie, policzkowanie, opluwanie, wszelkie inne działania powodujące fizyczny ból;
- agresja słowna, która obejmuje: używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, wykorzystywanie wobec drugiego małoletniego przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- cyberprzemoc, która obejmuje: publikowanie poniżających filmów lub zdjęć w sieci, publikowanie ośmieszających, wulgarnych komentarzy i postów, podszywanie się pod inne osoby, włamanie na czyjeś konto społecznościowe, prześladowanie, zastraszanie, nękanie za pomocą sieci Internet, telefonu, wiadomości sms itp.

Rozdział 11

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET

§28

1. Małoletni nie mogą korzystać z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych podczas koncertów i zajęć w Filharmonii, chyba, że zajdzie potrzeba pilnego kontaktu z opiekunem prawnym małoletniego.
2. Na terenie Filharmonii funkcjonuje zabezpieczony dostęp do sieci internetowej. Możliwość korzystania z sieci ma personel oraz na podstawie odrębnej zgody – podmioty współpracujące z Filharmonią.
3. Dyrektor Filharmonii wyznacza osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo w ramach dostępu do sieci w instytucji, o której mowa w **Załączniku nr 8** do niniejszego dokumentu.

Rozdział 12

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

§ 29

1. Filharmonia zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz Polityką RODO.
2. Filharmonia uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka kierując się odpowiedzialnością i rozważącością wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
3. Utrwalanie, przetwarzanie, używanie, publikowanie wizerunku dziecka znajdującego się na zdjęciu, nagraniu bądź na jakimkolwiek nośniku musi być dokonywane rozważnie i ostrożnie. Działania tego rodzaju są dopuszczalne wyłącznie w celu wskazania sukcesów dziecka, dokumentowania działań lub funkcjonowania Filharmonii (na przykład na imprezach/wydarzeniach), przy zachowaniu bezpieczeństwa dzieci.
4. W każdym wypadku należy kierować się dobrem i godnością dziecka. Materiał zawierający wizerunek dziecka nie może być uwłaczający lub obrażający je, pokazywać sytuacji, które bez kontekstu wydają się ośmieszające, niewłaściwe, pokazywać przekroczeń strefy intymnej i nagości, utrwaląc stereotypów. W celu ochrony dziecka przed działaniami naruszającymi jego dobro, w trakcie rejestracji:
 - 1) dziecko na nagraniu nie może być poniżane, ośmieszane ani ukazywane w negatywnym kontekście,
 - 2) zdjęcia/nagrania dziecka powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dziecko i w miarę możliwości przedstawiać dziecko w grupie, nie pojedynczo.
5. Zabronione jest ujawnianie w trakcie rejestracji jakichkolwiek informacji dotyczących dziecka, w tym jego stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka.
6. Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego utrwalania i rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać Dyrektorowi lub pracownikowi zapewniającemu bezpieczeństwo.

Rozdział 13

ZASADY USTALANIA ORAZ WDRAŻANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

§ 30

1. W sytuacji ujawnienia krzywdzenia małoletniego dyrektor wyznacza pracownika do przygotowania planu wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego, który:
 - określa formy pomocy w uzgodnieniu z opiekunami prawnymi
 - wspiera rodziny np. poprzez wskazanie instytucji oferujących poradnictwo czy terapię
 - wskazuje możliwości zabiegania o wsparcie i pomoc socjalną.
2. Wdrożenie planu następuje po akceptacji dyrektora.

Rozdział 14

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW

§31

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów jest dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba, o której mowa w **Załączniku nr 8** do niniejszego dokumentu.
2. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1 przeprowadza wśród pracowników ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 6**.
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać sytuacje naruszenia Standardów oraz sytuacje w których procedury określone w Standardach nie zostały zastosowane lub nie zadziałały.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1 dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu.
6. Dyrektor po dokonaniu analizy raportu może wprowadzić niezbędne zmiany, a następnie ogłasza pracownikom stosownym zarządzeniem nowe brzmienie Standardów.

Rozdział 15

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§32

1. Niniejszy dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie, ogólnodostępnym dla pracowników Filharmonii, podmiotów współpracujących z Filharmonią, małoletnich oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Filharmonii.
3. Dla małoletniego przygotowuje się wersję skróconą – uproszczoną, która stanowi **Załącznik nr 2** do Zarządzenia Dyrektora w sprawie Standardów Ochrony Małoletnich.
4. Standardy Ochrony Małoletnich w wersji drukowanej dostępne są w Sekretariacie Filharmonii.

§33

1. Integralną część Standardów stanowią poniższe **Załączniki**:
 - Załącznik nr 1 – Wzory oświadczeń dotyczących obywatelstwa/ obywatelstw oraz zamieszkiwania w ciągu 20 lat;
 - Załącznik nr 2 – Karta interwencji;
 - Załącznik nr 3 – Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
 - Załącznik nr 4 – Wzór rejestru interwencji;
 - Załącznik nr 5 – Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich;
 - Załącznik nr 6 – Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów;
 - Załącznik nr 7 – Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony;
 - Załącznik nr 8 – Osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania związane z Ochroną Małoletnich;
2. Wzory oświadczeń składanych w związku z art. 21 ust 3 – 8 ustawy z dnia z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560)

§ 34

Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie wchodzi w życie z dniem podpisania Zarządzenia.

Załącznik nr 1

do Standardów Ochrony Małoletnich

w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

Wzory oświadczeń składanych w związku z art. 21 ust 3 — 8 ustawy z dnia z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 56

.....

(imię i nazwisko)

(miejsowość, data)

.....

(adres)

Oświadczenie 1

o posiadaniu obywatelstwa polskiego

Oświadczam, iż posiadam tylko obywatelstwo polskie.

.....

(czytelny podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres)

Oświadczenie 2
o posiadaniu obywatelstwa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska

Oświadczam, iż posiadam*, nie posiadam *

obywatelstwo (obywatelstwa) innego państwa (innych państw) niż Rzeczpospolita
Polska takiego/ takich jak:

.....
wskazać państwo(państwa) w przypadku posiadania **

.....
(czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić.

** w przypadku posiadania obywatelstwa (obywatelstw) innego państwa (innych
państw) niż Rzeczpospolita Polska należy wskazać te państwa.

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres)

Oświadczenie 3
o zamieszkiwaniu w ciągu ostatnich 20 lat
w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo innego obywatelstwa

Oświadczam, iż w ciągu ostatnich 20 lat nie zamieszkiwałem/-łam*,
zamieszkiwałem/-łam* w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i
państwo (państwa) posiadanego innego obywatelstwa.

W przypadku zamieszkiwania wskazać poniżej państwo /państwa
.....
.....

wskazać państwo/państwa **

Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego
oświadczenia.

.....
Czytelny (podpis)

* niepotrzebne skreślić

** w przypadku zamieszkiwania wskazać państwo / państwa
.....

(imię i nazwisko)

(miejscowość, data)

.....

(adres)

Oświadczenie 4

dotyczące braku prowadzenia rejestru karnego i wydawania informacji z rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska

Oświadczam, że w niżej wymienionym państwie (państwach) *:

.....

nie jest prowadzony rejestr karny / nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Jednocześnie oświadczam, że nie byłem/ am prawomocnie skazany/na w wyżej wymienionym państwie (państwach) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(Czytelny podpis)

*wskazać państwo/państwa

.....

(imię i nazwisko)

(miejsowość, data)

.....

(adres)

Oświadczenie nr 5

o niekaralności

Ja niżej podpisany, oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

Czytelny (podpis)

Załącznik nr 2
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

KARTA INTERWENCJI Z

DNIA.....

Imię i nazwisko małoletniego:		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia, opis sytuacji)		
Osoba zgłaszająca interwencję (imię i nazwisko)		
Opis działań podjętych przez personel	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami prawnymi małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji	Zawiadomienie policji Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, innych podmiotów, działania szkoły, działania opiekunów prawnych	Data	Działanie

(Data sporządzenia Karty Interwencji)

(Czytelny podpis osoby)

Załącznik nr 3
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

.....

(miejsowość, data)

WZÓR ZAWIADOMIENIA O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA

Imię i nazwisko osoby
lub nazwa instytucji zgłaszającej
Adres, pieczęć instytucji

Do:

(dane jednostki Policji lub prokuratury)

ZAWIADOMIENIE

o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wobec małoletniego

Zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa przez (dane sprawcy, adres) wobec a (dane dziecka, adres, dane opiekuna, inne dane np. telefon do opiekunów prawnych).

Uzasadnienie

(należy tu zwięźle opisać stan faktyczny, źródła informacji o przestanie oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń)

.....
(podpis osoby zgłaszającej/osoby reprezentującej instytucję)

Załączniki: (należy wymienić tutaj dokumenty, Jeśli odnosiliśmy się do nich w uzasadnieniu)

Załącznik nr 4
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny

(miejscowość), dnia.....

Sąd Rejonowy wWydział Rodzinny
i Nieletnich¹

Wnioskodawca: Imię i nazwisko lub nazwa

instytucji.....

reprezentowana przez.....

adres do korespondencji.....

Uczestnicy postępowania: (imiona i nazwiska

rodziców).....

(adres

zamieszkania).....

rodzice małoletniego: (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia).....

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione dane osobowe dziecka oraz dane dotyczące rodziców/opiekunów dziecka. Ponadto należy zawrzeć informację na temat sytuacji w skutek, której np. popełniono przestępstwo wobec dziecka. W uzasadnieniu powinny się znaleźć także informacje dotyczące osób, które były/są świadkami zdarzeń. W końcowej części wniosku należy uwzględnić oczekiwania Państwa względem Sądu np. podjęcie stosownych działań mających na celu ograniczenie władzy rodzicielskiej, zastosowanie środka zapobiegawczego w formie wyznaczenia kuratora sądowego dla rodziny itp.). Przykładowe uzasadnienie:

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka

¹ Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania

² Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego (imię, nazwisko dziecka) jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony. Wszelką korespondencję w sprawie proszę przesyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma, (dotyczy wniosku wysyłanego przez instytucję)

.....

(podpis i pieczęć składającego wniosek)

- Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka
- Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

Załącznik nr 6
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów

MONITORING STANDARDÓW - ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Lp	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
-			
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Filharmonii?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Filharmonii?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego dziecka?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
5-	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Filharmonii „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		----- .

JESLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW
ODPOWIEDZIAŁEŚ **TAK**

NAPISZ: Jakie zasady działania zostały naruszone?

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycje poprawy obowiązujących standardów?

Data sporządzenia ankiety.....

Załącznik nr 7
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony

.....

(Imię i nazwisko pracownika)

.....

(miejsowość, data)

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH
W FILHARMONII PODKARPACKIEJ IM. ARTURA MALAWSKIEGO
W RZESZOWIE

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich" obowiązującymi w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie i zobowiązuję się do ich stosowania.

.....

(czytelny podpis)

Załącznik nr 8

do Standardów Ochrony Małoletnich w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Maławskiego w Rzeszowie

Osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania związane z Ochroną Małoletnich:

l.p.	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko	Dane kontaktowe
1	Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony dzieci	Marta Wierzbieniec	17-8622333
2	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	Marta Wierzbieniec	17-8622333
3	Przyjmowanie zgłoszeń i uruchamianie interwencji	Grażyna Homa	17-8628507
4	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku	Grażyna Homa	17-8628507
5	Aktualizacja Standardów Ochrony Małoletnich i wyznaczenie terminu wykonania przeglądu i aktualizacji standardów.	Marta Wierzbieniec	17-8622333
6	Rekrutacja pracowników	Marta Wierzbieniec	17-8622333

Załącznik nr 2

do Zarządzenia 23/2024 z dnia 9. sierpnia 2024 r. Dyrektora Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie, w sprawie Standardów Ochrony Małoletnich w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W FILHARMONII PODKARPACKIEJ IM. ARTURA MALAWSKIEGO W RZESZOWIE w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich

W Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie, opracowano dokument mający na celu ochronę dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem – „Standardy ochrony małoletnich”. Jest to wyraz troski o ochronę w sytuacjach, w których małoletni czuje się krzywdzony. W ten sposób wykazujemy szczególną dbałość o godność oraz o dobro fizyczne i psychiczne małoletniego. W standardach znajdują się zasady, które pomogą osobom małoletnim i naszej Filharmonii, tworzyć instytucję bezpieczną i wolną od przemocy. Celem tych Standardów jest tworzenie warunków do skutecznej pomocy w sytuacjach trudnych dla osób małoletnich, w których mogą doznawać krzywdzenia bądź przemocy wobec siebie, a także w sytuacjach, kiedy małoletni jest świadkiem takich zachowań wobec swoich koleżanek i kolegów.

Każdej osobie małoletniej przysługuje:

- prawo do ochrony swojego zdrowia i życia,
- prawo do wolności sumienia, myśli oraz wyznania, a także prawo do własnego rozwoju,
- prawo do szacunku i uznania ze strony innych,
- prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem, tj. biciem, poniżaniem, krzywdzeniem psychicznym, znęcaniem się.
- prawo do ochrony przed wszystkimi formami wykorzystywania seksualnego,
- prawo do ochrony swojego wizerunku. Nikt nie może Ci robić zdjęć bez Twojej zgody dla celów prywatnych. Nikt nie może bez Twojej zgody umieszczać Twoich zdjęć w Internecie.
- prawo do szukania wszelkiej pomocy zawsze, gdy jesteś krzywdzony.

SZANOWNY, MŁODY CZŁOWIEKU, PAMIĘTAJ, ŻE:

- nikt nie ma prawa Cię dotykać w sposób, którego sobie nie życzysz i nakłaniać lub zmuszać do kontaktów seksualnych,

- nikt nie ma prawa zmuszać Cię do zażywania alkoholu, wyrobów tytoniowych, środków odurzających (w tym narkotyków),

Gdy będziesz przebywał w Filharmonii, pamiętaj, że należy zachowywać się z kulturą, szanować innych, w tym swoich rówieśników, przestrzegać obowiązujących zasad i reguł porządkowych.

W przypadku, gdy spotka Cię coś złego w domu albo w Filharmonii, czyli coś, czego nie akceptujesz, co Cię niepokoi i martwi oraz jeżeli ktoś Cię skrzywdził, powiedz o tym i poproś o pomoc każdego z pracowników Filharmonii. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był bezpieczny.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONELU FILHARMONII Z MAŁOLETNIMI UCZESTNIKAMI

1. Personel dba o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w Filharmonii.

2. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują wszystkich członków personelu; Personel Filharmonii:

- nie łamie obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy są przez nich traktowani sprawiedliwie. Personel nie dyskryminuje (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności);
- nie wykorzystuje wobec małoletnich władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej wobec uczestników,
- nie stosuje naruszających godność wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej,
- nie narusza nietykalności osobistej.
- nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów. Co do zasady kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w celach służbowych i przy wykorzystaniu służbowych kanałów i środków komunikacji.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI W FILHARMONII

- Małoletni mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku.
- Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Filharmonii.
- Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich koleżanek i kolegów.
- Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu fizycznej i psychicznej agresji wobec innych małoletnich.
- Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom przemocy oraz informowania personelu o zaistniałych zagrożeniach.

ZASADY POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO W SYTUACJI,

W KTÓREJ DOZNAJE KRZYWDY

Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, doznałeś w Filharmonii lub poza nią krzywdy, stosowana jest wobec Ciebie przemoc fizyczna, psychiczna lub seksualna możesz to zgłosić członkowi Personelu Filharmonii. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Przedstaw mu sytuację, poproś o poinformowanie o tym dyrektora Filharmonii.

Jeśli jesteś świadkiem stosowania przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej wobec innych małoletnich, zgłoś to członkowi Personelu Filharmonii. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Przedstaw mu sytuację, poproś o poinformowanie o tym dyrektora Filharmonii.

Członek personelu Filharmonii, do którego się zgłosiłeś, podejmie działania mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z Twoimi rodzicami /opiekunami prawnymi, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych.

Filharmonia bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zachowania. Obowiązkiem każdego pracownika, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji wobec Ciebie lub został o nim poinformowany, jest jego przerwanie.

Jeśli członkowie personelu Filharmonii zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci

zgodnej z prawem pomocy. W tej sytuacji dyrektor Filharmonii przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

**INSTYTUCJE WSPARCIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
WAŻNE NUMERY TELEFONÓW**

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111

Policyjny telefon zaufania 800 120 226

Niebieska linia dla ofiar przemocy w rodzinie: 800 120 002

Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00

Rzecznik Praw Dziecka prowadzi darmowy całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania, gdzie zarówno dzieci, jak i ich rodzice czy opiekunowie mogą w każdej chwili uzyskać profesjonalne wsparcie psychologiczne i prawne. Jeśli tego potrzebujesz zadzwoń pod bezpłatny numer: 800 12 12 12